

عنوان مقاله:

تحلیل فضایی سطح تاب آوری سکونتگاه های روستایی در برابر مخاطرات محیطی (مورد مطالعه: بخش مرکزی شهرستان فاروج)

محل انتشار:

تحلیل فضایی مخاطرات محیطی، دوره 5، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 23

نویسندگان:

علی اکبر عنابستانی - Ferdowsi University of Mashhad

مهدی جوانشیری - Ferdowsi University of Mashhad

حمیده محمودی - Ferdowsi University of Mashhad

محمدرضا دربان آستانه - Ferdowsi University of Mashhad

خلاصه مقاله:

مفهوم تاب آوری ارمغان تحول مدیریت مخاطرات دهه ی حاضر است. امروزه دیدگاه ها و نظریه های مدیریت سوانح و توسعه ی پایدار به دنبال ایجاد جوامع تاب آور در برابر مخاطرات طبیعی هستند. سوانح طبیعی مثل زلزله، خشک سالی، سیل و... به عنوان پدیده های اجتناب ناپذیری به حساب می آیند که همیشه خطری جدی برای توسعه به خصوص توسعه روستایی به شمار می روند. جهت کاهش آسیب های ناشی از سوانح طبیعی باید ظرفیت و توان روستاها را برای مقابله با این حوادث بالا برد. هدف این پژوهش تحلیل فضایی عوامل موثر بر ارتقای تاب آوری محیطی روستاییان در هنگام مواجهه با مخاطرات طبیعی در روستاهای بخش مرکزی شهرستان فاروج می باشد. در این راستا از روش تحقیق پیمایشی با به کارگیری پرسشنامه استفاده شده است. روایی پرسشنامه با استفاده از نظرات متخصصان و پایایی آن با استفاده از محاسبه آلفا کرونباخ برای ابعاد مختلف تامین شد. جامعه آماری، ۴۵۹۱ خانوار از روستاهای مناسب برای اسکان موقت بوده است که بر پایه فرمول کوکران، شمار نمونه ها ۲۵۲ نمونه به دست آمد، این افراد با روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند. یافته های تحقیق نشان داد که عوامل بعد زیرساختی با میانگین ۲.۹۲ بیشترین و عوامل بعد اقتصادی با میانگین ۲.۵۸ کمترین تاثیر را در تاب آوری روستاها داشته است. بر اساس آزمون T میانگین واقعی نظر کل پاسخگویان از ۳ کوچک تر و در حد متوسط به پایین است. همچنین به منظور ارزیابی میزان اثرگذاری هر یک از شاخص های تحقیق بر میزان تاب آوری در روستاهای مورد مطالعه، از آزمون آماری تحلیل عاملی تاییدی استفاده شد که مشخص گردید از بین شاخص های مورد مطالعه «میزان رضایت روستائیان از عملکرد شورا و دهیاری»، «نقش نهادها در آموزش مردم در مورد حوادث مختلف» و «استفاده از مصالح جدید و بادوام برای پیشگیری از اثرات مخرب حوادث» بیشترین اثر را در تاب آوری روستاهای مورد مطالعه دارند. همچنین برای تعیین بهترین روستا از نظر تاب آوری برای استقرار پایگاه اسکان موقت در مدیریت بحران از سه تکنیک ارزیابی مجموع نسبت ها، ویکور و تحلیل خاکستری استفاده شد و بر اساس روش میانگین رتبه ها، اولویت بندی روستاهای مورد مطالعه انجام شد، که روستاهای مفرقاه، استاد و پیرعلی با توجه به شاخص های تاب آوری مورد بررسی در مناطق روستایی بالاترین رتبه را دارا بودند و روستای ریزه و رشوانلو پایین ترین رتبه را داشته است.

کلمات کلیدی:

resilience, environmental hazards, organizational-institutional dimension, additive ratio assessment (ARSA), Faruj Central District, تاب آوری، مخاطرات محیطی، بعد سازمانی- نهادی، مدل ارزیابی مجموع نسبت ها، بخش مرکزی فاروج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1285812>

